

Ko e tohi ni ‘oku fakataumu’ia ki he fakamatala fakalao fakalukufua. ’Oku ‘ikai ke fakataumu’ia ‘eni ko ha fale’i fakalao ki ho’o keisi fakatāutahá. ’Okapau ‘oku ke fiema’u ha fale’i ki ho’o keisí, kuo pau ké ke fetu’utaki ki ha loea. Ko e fakamatala fakalao ki he ‘ū polokalama tokoni fakalaó ‘oku ‘atā atu ‘i he konga ki lalo ‘o e tohi fakamatala ni.

## KO E TOTONU FAKATĀUTAHA KI HONO FAKALELEI’IT (TŌMUI ‘O E TOTONGÍ)

’Oku ‘i ai ‘a e totonu fo’ou mahu’inga ‘o e kau nofo totongi ‘i Oregon ke nau nofo ‘i honau ‘apí ‘okapau ‘oku nau totongi tōmui e falé pe ha mo’ua pa’anga ki he lenilootí ‘oku tōmui. ’Oku ‘i ai ‘a e totonu ‘a e kau nofo totongí ke nau ta’ofi ha tuli ‘okapau te nau totongi ki he lenilootí ‘a e totongi fale tōmuí, ‘ū totongi, pe totongi ‘uhila/vai/kasa/telefoni ‘i ha fa’ahinga taimi pē ‘o a’u ki he faka’osinga ‘o e hopo ki he tuli fakalaó. ’Oku ‘ikai ke ‘i ai ha totonu ‘a e kau lenilootí ke nau ta’etali ke tali ha totongi tōmui, tatau aipē ‘okapau kuo ‘osi ‘a e ‘aho ke totongi ki ai ‘a ha tohi fanonganongo ki he ta’etotongi falé.

### ‘E malava ke totongi fakakū ‘e he kau nofo totongí?

’Oku malava ke totongi ‘e he tokotaha nofo totongí ‘a e pa’anga ‘oku nau mo’ua ‘aki ki he ‘enau kau lenilootí ‘i ha fa’ahinga taimi pē kimu’ha hā fakamaau’anga ki hano tuli fakalao. ’Oku malava ke totongi ‘e he kau totongi falé:

- Kimu’ha pea toki ta’e’aonga ‘o ha tohi fanonganongo ta’e totongi fale
- Hili ha ta’e’aonga ‘o ha tohi fanonganongo ta’e totongi fale, kā kimu’ha ‘i hano faile ha keisi ke tuli fakalao ‘i he fakamāu’angá
- ‘I he lolotonga pe kimu’ha pea ke fuofua hā ‘i he fakamaau’angá ki ha keisi ke tuli fakalao
- ‘I he lolotonga pe kimu’ha ‘i ha hopo ‘i he fakamaau’angá ki ha keisi ke tuli fakalao

### Ko e hā ‘a e ‘ū totongi ‘oku malava ke totongi tōmui ‘e he kau nofo totongí?

’E malava ke totongi ‘e he kau nofo totongí ‘a e totongi fale, ‘ū totongi tōmui, pe ‘u totongi mo’ua ‘uhila/vai/kasa/telefoni ‘oku totongi ‘e he tokotaha nofo totongí ki he lenilootí ‘i ha fa’ahinga taimi pē ‘o a’u ki he ‘osi ‘a e hopo ki hono tuli fakalaó. ’Oku ‘ikai ke totongi ‘e he kau nofo totongí ‘a e pa’anga ‘oku nau mo’ua ‘aki ki ha maumau koe’uhí ko e tōmui ‘o e totongi falé, tukukehe ka ‘oku fili ‘e he lenilootí ke ‘oua te ne tali ‘a e pa’angá. ’Okapau ‘e ma’u ‘e he kau totongi falé ha tohi fanonganongo fiema’u ‘a e totongi ki he maumau fakatupunga ‘e he tokotaha nofo totongí ki ha ‘iuniti nofo totongi, kuo pau ke fakahoko ‘a e totongi ko iá ‘i he taimi.

### ‘Oku mo’ua nai ‘a e kau nofo totongí ha totongi tōmui pe ‘ū fakamole ki he fakamāu’angaá ‘okapau te nau totongi tōmui?

’Io. ’Okpau ‘e tōmui e totongi e kau nofo totongí, ‘e ala lava ke nau mo’ua ki ha totongi tōmui ki he lenilootí ‘okapau ko e totongi tōmuí ‘oku hiki ‘i ha aleapau nofo totongí. Ka ‘okapau kuo fakahū ‘e he lenilootí ha keisi ki he fakamāu’angá ke tuli fakalao, ‘e malava ke ‘ai ‘e he tokotaha nofo totongí ke to’o ‘a e keisí ‘aki hono totongi ‘a e mahu’inga ‘oku hā ‘i he tohi fanonganongo fakangata ‘o e tohi aleapau ki he nofo totongí. ’Oku ‘ikai ke toe ‘i ai ha totongi makehe ke totongi ‘e he tokotaha nofo totongí ka e tamate’i ‘a e keisí. Ka ‘oku kei malava pe ‘e he kau lenilootí ‘o tohi mo’ua ‘a e kau nofo totongí ki he totongi tōmui pe totongi ki hono fakahū ki he fakamāu’angá hili hono tamate’i ‘o e keisí.

## **'Oku angafēfē hono totongí 'e he kau nofo totongí 'a e kau lenilootí?**

'Oku totonu ke fakapapau'i 'e he kau nofo totongí 'okapau te nau totongi tōmui 'enau lenilootí, 'oku nau ma'u 'a e fakamo'oni 'o 'enau totongí. 'Oku totonu ke **'oua 'e totongí 'aki ha pa'anga pepa 'e he kau nofo totongí tukukehe 'okapau 'oku nau ma'u mei ai ha talitotongi**. 'Okapau 'e totongi 'e he kau nofo totongí 'a e kau lenilootí hili hano fakahū ha keisi ki he fakamā'u'angá, 'oku kei fiema'u pē 'a e kau nofo totongíke **hā 'i he fakamaau'angá 'i ha 'ū 'aho fakamaau'anga pē** ke fakahā'i ki he fakamā'u'angá kuo 'osi totongi ki he lenilootí.

## **Ko hai 'oku ngofua ke totongí?**

'Oku 'ikai ngofua ke ta'etali 'i he kau lenilootí 'a ha tototngi nofo 'a e tokotaha nofo totongí, pe kautaha tokoni totongi fale, pe ha fakaofonga tu'u vaha'a. 'Okapau 'oku feinga ke fakahoko 'e he tokotaha nofo totongí, pe ha taha ma'a e tokotaha nofo totongí ke totongi 'a e lenilootí, pea ta'etali 'e he lenilootí e totongí, 'e lava ke hoko 'eni ko ha malu'i mei he keisi fakamaau'anga ki hono tilí. Kuo pau ke 'i ai ha fakamo'oni 'a e kau nofo totongí na'e 'ikai tali 'e he lenilootí 'a e totongí pea 'omi 'a e fakamo'oni ki he fakamā'u'angá.

'Okapau 'oku ke fiema'u ké ke talanoa ki ha loea fekau'aki mo ho'o ngaahi totonú, te ke malava 'o ma'u e fakaikiiki 'o e fetu'utaki ki ha 'ōfisi tokoni fakalao ofi atu kiate koé 'i he

<https://oregonlawhelp.org/find-legal-help>.